

Baltasar Porcel

Visat núm. 11
(abril 2011)

Olympia a mitjanit és una radiografia de la Mallorca actual que, a la vegada, funciona com a metàfora del món. O d'un determinat món, almenys: el món de les societats capitalistes occidentals, en què la gent viu entre desorientada i agònica, ridícula i angoixada, impulsada fonamentalment per dos ressorts que ho dominen o ho contaminen tot: la lubricitat desbocada i les ànsies frenètiques d'anar perseguint o acumulant més diners. No els ressorts de l'amor i la subsistència, sinó el del sexe i el de l'avarícia depredadors.

El punt de partida argumental d'*Olympia a mitjanit* és el retorn a l'illa de Mallorca d'Olympia, una islandesa exuberant que hi va passar els seus anys de joventut (llibertat i descobertes) i que ara, en plena maduresa, està decidida a recuperar aquell esperit, ni que sigui per uns dies i a través d'una voluptuositat descordada. El retorn d'Olympia és el detonant perquè les vides fins llavors estables però, tanmateix, absolutament mediocres dels personatges mallorquins, que l'acullen i la tracten, es destarotin completament, tot posant en evidència les seves frustracions i desencants, així com la fragilitat insignificant de les seves rutines.

La novel·la abasta els últims cinquanta anys d'història mallorquina. És el relat de tots els canvis que s'han hagut de produir a l'illa a fi de deixar de ser la societat rural, tancada i pobra del passat, però que ha arribat actualment a convertir-se en un cafarnaüm superpoblat, en què la construcció i el turisme, entesos com a font immediata i irracional de diners, són els nous tòtems intocables, als quals tothom serveix i ret culte. La moral, la pàtria, les conviccions, diu la novel·la, ja només són una autopista plena a vessar de cotxes i un litoral cobert d'hotels i botigues de souvenirs.

Sarcàstica i divertida, clarivalent i ferotge, la novel·la de Porcel ofereix un fresc espectacular, sociològicament lúcid, humanament heterogeni i complex, d'una Mallorca que, si bé ha aconseguit deixar enrere la seva misèria endèmica, ho ha fet a canvi de perdre la pròpia personalitat, de donar-se al millor postor. «Mallorca es mor o es refà inflada de pessetes?», qüestiona la novel·la. I, per tal de donar-ne resposta, Porcel crea una galeria de personatges, pintorescos i arquetípics, que representen —encarnen— a la perfecció els diferents estrats socials i les distintes perspectives ideològiques i morals dels ciutadans de l'illa.

Entre aquests personatges, hi ha des d'un empresari arribista i espavilat fins a un altre que sap ser pragmàtic i, alhora, fidel a una concepció antropològica, però, honesta de la mallorquinitat; també hi ha un militar, canonges, un notari enfollit; un grup d'ecologistes radicals, transvestits, un mariner d'una capacitat fabuladora alliçonadora, exemplar. Entre tots, destaquen Sinibald Rotger (un tipus vençut i amarg, que, de jove, tenia vel·leïtats artístiques, i ara regenta una botiga de souvenirs) i la seva amant Marika, que són els qui reben més directament els influxos d'Olympia, la qual amb la seva solidesa íntima i amb el seu sensorialisme rampant, però, civilitzat, els deixa en evidència.

Olympia a mitjanit és una farsa imaginativa i poderosa, escrita amb un estil pletòric i desimbolt, que sap crear tot un nou món i que, alhora, explica com és i com funciona el nostre món.